

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад був здійснений за підтримки Фонду прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не зобов'язує Суд. Для отримання додаткової інформації ознайомтеся з повідомленням про авторські права в кінці цього документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційний бюлетень про практику Суду № 132

Липень 2010

Нойлінґер та Шурук проти Швейцарії - 41615/07 ***(Neulinger and Shuruk v. Switzerland)***

Рішення 6.7.2010 [GC]

Стаття 8

Стаття 8-1

Повага до сімейного життя

Наказ про повернення дитини з матір'ю до держави проживання батька, звідки вона була неправильно вивезена: *примусове повернення складатиме порушення*

Факти – Перша заявниця, громадянка Швейцарії, поселилися в Ізраїлі, де вона вийшла заміж, і подружжя мало сина. У зв'язку з побоюванням, що дитина (другий заявник) могла бути вивезена батьком за кордон для проживання в ультра-ортодоксальній громаді, відомій своїм ревним прозелітизмом, суд з сімейних справ наклав заборону на вивезення дитини з Ізраїлю до досягнення нею повноліття. Тимчасова опіка над дитиною була надана першій заявниці, а батьківська влада повинна була здійснюватися обома батьками спільно. Право доступу батька згодом було обмежене в зв'язку з його загрозливою поведінкою. Подружжя розлучилося, і перша заявниця таємно виїхала разом з сином з Ізраїлю до Швейцарії. Федеральний суд Швейцарії в останній інстанції зобов'язав першу заявницю повернути дитину в Ізраїль.

Рішенням Палати від 8 січня 2009 року Європейський суд постановив чотирма голосами проти трьох, що не було порушення статті 8 Конвенції (див. Інформаційний бюлетень № 120).

Право – Стаття 8: На думку національних судів та експертів, повернення дитини в Ізраїль могло бути допустиме тільки за умови супроводження матір'ю. Дані заходи залишалися в межах розсуду, яким користувалися

національні органи в таких питаннях. Тим не менш, для оцінки дотримання статті 8, необхідно було також врахувати події, що сталися після прийняття Федеральним судом рішення про зобов'язання повернути дитину. Суд дійшов висновку, що в цьому питанні він міг керуватися, *mutatis mutandis*, своєю практикою щодо висилки іноземців та критеріями оцінки пропорційності наказу про висилку щодо неповнолітніх, які оселилися в приймаючій державі. У даній справі, дитина була громадянином Швейцарії і була добре влаштована в державі, де проживала безперервно протягом майже чотирьох років. Хоча дитина знаходилася у віці (сім років), в якому все ще мала значний потенціал для адаптації, той факт, що вона знову мала переселитися, ймовірно, мав би серйозні наслідки для неї і мав бути зважений з благами, які вона могла отримати від цього. У зв'язку з цим, заслуговувало уваги, що право доступу батька було обмежене ще до викрадення дитини. Крім того, з тих пір батько одружився двічі і знову став батьком, але не зміг виплачувати аліменти на утримання своєї дочки. Суд сумнівався, що такі обставини сприяли б добробуту і розвитку дитини. Що стосувалося матері, то її повернення в Ізраїль могло піддати її ризику кримінального покарання, такого як тюремне ув'язнення. Очевидно, що така ситуація не відповідала б найкращим інтересам дитини, так як його мати, ймовірно, була її єдиним родичем. Таким чином, відмова матері повернутися до Ізраїлю не була цілком необґрунтованою. Навіть якщо припустити, що вона б погодилася повернутися в Ізраїль, здатність батька здійснювати догляд за дитиною у разі порушення кримінальної справи проти матері та її подальшого ув'язнення могла бути поставлена під сумнів, враховуючи його минулу поведінку і обмежені засоби. Крім того, батько ніколи не проживав з дитиною один і не бачив її з часу від'їзду, коли дитині було два роки. Таким чином, Суд не був впевнений, що повернення дитини в Ізраїль відповідало б її найкращим інтересам. Що стосувалося матері, то у випадку повернення дитини, вона могла б зазнати невідповідного втручання в право на повагу до її сімейного життя. Отже, у разі виконання рішення про повернення другого заявника в Ізраїль, мало б місце порушення статті 8 стосовно обох заявників.

Висновок: порушення (шістнадцятьма голосами проти одного).

Стаття 41: Встановлення порушення є достатньою справедливою сатисфакцією як компенсація за збитки нематеріального характеру.

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька. Цей переклад був здійснений за підтримки Фонду прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не зобов'язує Суд, і Суд не несе відповідальності за його якість. Він може бути завантажений з бази даних судової практики Європейського суду з прав людини HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-яких інших баз даних, яким Суд надав його. Він може бути відтворений у некомерційних цілях за умови зазначення повної назви справи разом з вище вказаним повідомленням про авторські права і посиланням на Фонд прав людини. Будь-яку особу, яка бажає використовувати переклад або його частину в комерційних цілях, просимо зв'язатися за наступною адресою: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the

European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.

Click here for the [Case-Law Information Notes](#)